

Forældreudtalelser om den fremtidige skoleordning

oversat fra grønlandsk af Chr. Berthelsen

Ledende skoleinspektør Lars Peter Olsen, Kangâtsiak, har hjulpet os med at fremskaffe to besvarelser på følgende spørgsmål: Hvilken form for undervisning ønsker jeg for mit barn fremover?

Andreas Filemonsen, 43 år. Fisker og fanger, ejer af en rejekutter. Formand for fisker- og fangerforeningen i Kangâtsiak. Der er 6 børn i familien:

I denne tid – kun få år før hjemmestyrets indførelse – har jeg somme tider spekulationer over, hvorvidt den af staten udformede skoleordning, som vores børn bliver undervist efter, vil blive ført videre ind i hjemmestyret i nogenlunde uændret form. Når jeg som far lader tankerne gå videre til næste generation, kan jeg godt blive noget forvirret. Det skyldes bl. a. følgende: For det første er der stor mangel på veluddannede lærere, der taler barnets sprog. For det andet er det en kendsgerning, at der ikke kan skaffes arbejdspladser til de unge, der forlader skolen efter 8. klasse eller klasser derefter, – her ser jeg bort fra andre efteruddannelsesmuligheder. De unge går ud af skolen i den tro, at samfundet har brug for dem; men de opdager, at samtlige arbejdspladser i forvejen er besatte, og at der er en lang ekspektanceliste på arbejdsmarkedskon-

toret. De unge er blevet revet væk fra hjemmets opdragelse på et tidligt tidspunkt, og de har været udsat for påvirkninger af samfundets opdragelsesformer, som i nogle tilfælde godt kan virke forvirrende. Når de unge vender tilbage til hjemmet efter denne påvirkning, kan vi forældre godt blive bekymrede over, at de unge skal lave et eller andet uheldigt, som skyldes påvirkning af den negative side af tidens udvikling.

Jeg kunne derfor tænke mig, at mit barns undervisning i hjemmestyret skal forme sig nogenlunde sådan: Jeg ønsker, at mit barn skal undervises på stedet af veluddannede lærere, der taler barnets sprog. Jeg ønsker endvidere, at barnet – såfremt udbyttet i skolen ikke anses for tilstrækkeligt – skal have mulighed for at dygtiggøre sig yderligere på kurser, der er tilrettelagt ud fra samfundets behov; men det skal ikke være centraliserede kurser, som tilfældet er i dag. Kurserne bør arrangeres kommunevis eller lokalt i de enkelte bygder.

Så ønsker jeg gerne, at idéudvekslin-

gen imellem politikere, lærere og forældre vedrørende skolens udformning skal ske ved direkte kontakt mellem disse – og altså ikke blot gennem aviser, TV og radio – og at der må føres debat om, hvordan der kan skabes en samfundet sundere undervisningsform i hjemmestyret.

Niels Siegstad, 50 år. Timelærer på skolen. Har gennem mange år haft tillidsposter som folkevalgt, først og fremmest som medlem i kommunalbestyrelsen. Formand for andelsforeningen Kangåtsiak Elværk. Der er 3 skolesøgende børn i familien:

Hvilken form for undervisning ønsker jeg for mit barn fremover? – Jeg er blevet spurgt, om jeg vil kommentere dette spørgsmål. Det har jeg sagt ja til, selv om jeg er sikker på, at andre ville kunne gøre det bedre end jeg.

Det er klart, at undervisning på modersmålet i de mindste klasser (især i begynderklasserne) er at foretrække først og fremmest ud fra den betragtning, at barnet på det tidspunkt begynder at interessere sig for sine omgivelser, således at dets nysgerrighed efter at få forklaring på det, det ser og hører, bliver vakt. Hvis børnene derfor skal kunne forklares på et helt forståeligt sprog, bør undervisningen foregå på modersmålet. Jeg går ind for, at den i dag praktiserede undervisning på modersmålet i 1. og 2. klasse bibeholdes.

Endelig er det vigtigt at lære fremmedsprog, da forbindelsen ud til den

store verden vil blive udbygget yderligere. Indlæringen af dansk bør formentlig begynde fra 3.–4. klasse. Det er endvidere ønskeligt, at indlæring af andre fremmedsprog, som kan have betydning at have kendskab til i det grønlandske samfund, sker fra 7. klasse. Vi må jo sætte lid til vore efterkommere, når vi i hjemmestyret skal have kontakt med den øvrige verden.

Betingelserne for fangererhvervet vil altid være til stede i vort land i kraft af dets placering. Med særligt henblik på bygder, der er placeret på den lange kyststrækning, og hvor fangst altid vil være et nødvendigt erhverv, bør orientering i fanger- og fiskerierhvervet være med som et fag i skolen. 8. og 9. klasser bør oprettes i større bygder, idet det må være en fordel for elever i ældste klasser at kunne videreføre undervisningen i hjembygden eller umiddelbart i nærheden af den. Elever fra de nærliggende mindre bygder kan passende anbringes i den større bygd, hvor forholdene ikke er så afvigende fra det, de kender.

Det er vigtigt, at der i 7. og 8. klasse gives undervisning i, hvad man bør vide om fangst og fiskeri.

Til slut skal det anføres, at børnene bør gives en opdragelse, der gør dem til nyttige borgere i samfundet. Den vejledning, der gives i forbindelse med opdragelsen, bør bringe børnene til bedre forståelse af, hvilke ting man nødvendigvis må lære, for at borgerne i samfundet i fællesskab skal kunne gøre en indsats for at udvikle landet.